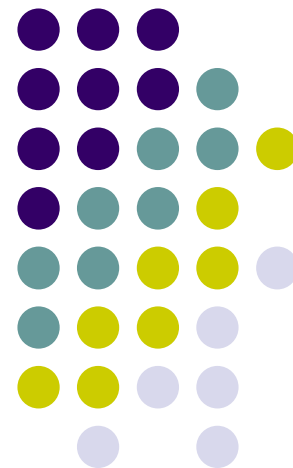

KRĘGI NAPRAWCZE

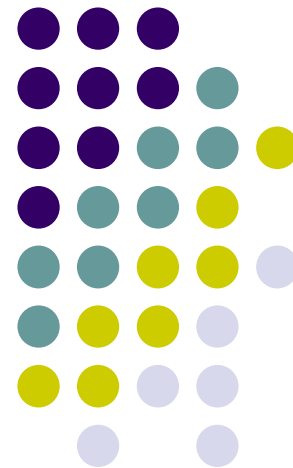
Prezentacja wyłącznie do użytku osobistego
kopiowanie lub wykorzystywanie
tylko za zgodą autora

Opracowanie: **Mirosława Elżbieta (Mira) Kępa**
Parafia Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny
w Warszawie na Wrzecionie ul. Przy Agorze 9

KRĘGI NAPRAWCZE

**jako metoda porozumienia
i pojednania pomiędzy ludźmi
w świetle orędzia papieża Franciszka
*„Komunikacja i miłosierdzie –
owocne spotkanie” 2016***

Opracowanie: **Mirosława Elżbieta (Mira) Kępka**
Parafia Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny
w Warszawie na Wrzecionie ul. Przy Agorze 9

GENEZA KRĘGÓW NAPRAWCZYCH

- Sprawiedliwość naprawcza (Restorative Justice)
- Komunikacja POROZUMIENIE BEZ PRZEMOCY (NVC - Nonviolent Communication)
Marshall B. Rosenberg
- Twórca metody - Dominic Barter – 2 luty 2010 r. prezentacja w Warszawie. Koordynuje projekty Sprawiedliwości Naprawczej w Brazylii od połowy lat 90-tych. www.restorativecircles.org
- Lider w Polsce – Tomasz Bagiński
Fundacja Świadomego Rozwoju
www.fundacjasr.org

Orędzie papieża Franciszka na 50. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu „Komunikacja i miłosierdzie – owocne spotkanie”. 2016

Miłość ze swej natury jest komunikacją, prowadzi do otwarcia się, nie do izolowania.

A jeśli nasze serca i nasze działania są inspirowane przez miłość, przez Bożą miłość, to nasza komunikacja będzie nosicielem Bożej mocy.

Słowa mogą przerzucać **mosty** między

ludźmi, rodzinami, grupami społecznymi, narodami.

Jest to możliwe zarówno w przestrzeni fizycznej jak i cyfrowej.

Dlatego słowa i działania powinny nam pomóc wyjść z zakłętego kręgu potępień i zemsty, które stale wpędzają w matnię osoby i narody, prowadzące do wyrażania się przesłaniami nienawiści.

Natomiast słowo chrześcijanina stawia sobie za cel spowodowanie rozwoju **komunii** i nawet jeśli musi zdecydowanie potępić zło, stara się nie zrywać relacji i komunikacji.

Jesteśmy powołani, aby jako dzieci Boże komunikować się ze wszystkimi bez wyjątku.

Chciałbym zaprosić wszystkich ludzi dobrej woli do odkrycia na nowo mocy miłosierdzia, aby przezwyciężyć nieporozumienia, uleczyć zranioną pamięć, uzdrawiać porozrywane relacje i przywrócić, budować pokój i zgodę między rodzinami i we wspólnotach.

Wszyscy wiemy, jak bardzo stare rany i przewlekłe urazy mogą ludzi usidlić i uniemożliwić im komunikować się ze sobą oraz wzajemne pojednanie....

*We wszystkich tych przypadkach miłosierdzie może uaktywnić **nowy sposób rozmawiania i prowadzenia dialogu.***

***„Błogosławieni,
którzy
wprowadzają pokój,
albowiem oni będą
nazwani
synami Bożymi”
(Mt 5,7.9)***

*Istotne znaczenie ma **wysłuchanie**. Komunikowanie oznacza dzielenie się, a dzielenie się wymaga wysłuchania, akceptacji.*

Wysłuchanie to znacznie więcej niż słuchanie.

*Słuchanie dotyczy dziedziny informacji; natomiast wysłuchanie odwołuje się **komunikacji i wymaga bliskości....***

Wysłuchanie oznacza zwracanie uwagi, posiadanie chęci zrozumienia, docenienia, szanowania, strzeżenia słowa drugiego.....

***Umiejętność wysłuchania
to ogromna łaska, to dar,
o który trzeba prosić, aby
następnie uczyć się go
realizować***

STWARDNIAŁE SERCE

„Uraza, która się wytworzyła w człowieku wobec drugiego człowieka, powoduje duchowy paraliż, zamknięcie się na miłość do tego człowieka, zamknięcie się na miłość do Boga, skutecznie blokuje działanie Boga w życiu człowieka, Jego moc.....

*Często człowiek, który wejdzie w zło, otworzy się na zło, ma żal do siebie, ma żal do innych, czuje złość na siebie na innych i to blokuje go na przebaczenie żeby się tego pozbyć trzeba sobie przebaczyć, przebaczyć drugiemu – a to jest proces, to jest decyzja – **co wybieram** tkwienie w urazie i karmienie się poczuciem krzywdy, czy dążenie do uwolnienia się od tego poczucia, do wolności i przebaczenia drugiemu w Imię naszego Pana Jezusa Chrystusa, wiedząc, że wszyscy jesteśmy grzesznikami, mamy prawo do błędu” – o. Józef Witko*

AMNESTIA, WSZYSCY NA WOLNOŚĆ!

*...Mogę wejść w moje życie z Bożym błogostawieństwem, mogę przebaczyć wszystkim swoim nieprzyjaciołom za darmo, mogę im otworzyć więzienia, ponieważ czasami moje serce jest też więzieniem. Uwięziłem w swoim sercu teściową, brata, z którym kłócimy się o majątek, spadek, i jeszcze paru innych ludzi z pracy. Siedzą tam w więzieniu mojego serca, odbywają słuszną karę, dostali wyrok dożywocia, bo mnie tak skrzywdzili. Ale ja – jako wolny człowiek – mogę powiedzieć – **AMNESTIA. Wszyscy na wolność!** I przestaję być strażnikiem więzienia. Zaczynam być dzieckiem Bożym. Jest to w twojej mocy, żeby wszystkim ogłosić amnestię... **aby żyć w wolności.**” – ks. Zbigniew Wądrzyk*

ZRANIENIA NIERZECZYWISTE – oczekujemy więcej miłości, niż ktoś może nam dać.

Ktoś nam nie daje nie dlatego, że nie chce, ale jest inny, na innym poziomie pobożności.

„Na przykład wy jesteście, założmy w skali od 1 do 10, na 8 poziomie pobożności, a współmałżonek czy dziecko jest na 2 czy 3, to nie możecie wymagać, aby w krótkim czasie, po rekolekcjach wspięło się na 8 poziom...

Wam to zajęło np. 50 lat, 30, 20, a chcielibyście, żeby im to zajęło godzinę, dwa dni, miesiąc...

Oczekuję od kogoś czegoś, czego on nie ma. I on tego nie może nam dać, bo tego nie ma”.

– **o. Józef Witko**

POJEDNANIE

„Kiedy przez zranienie relacja zostaje zniszczona, lecz postanawiam pojednać się i nawiązuję ponownie relację, najczęściej nie jest już ona taka, jaka była przed zranieniem.

Nie mogę nawiązać takiej samej relacji, bo już jest inna sytuacja, inne doświadczenie. Muszę nawiązać nową relację, w oparciu o to doświadczenie zranienia. Ten człowiek mnie zranił, czyli wcześniej dopuszczałem go do pokoju, ale on w tym pokoju mnie zranił.

*Kiedy mu **przebaczam**, czyli uwalniam się od bólu, nawiązuję nową relację. Mówię - możesz przyjść do mnie do domu, ale tylko do kuchni, do pokoju cię już nie wpuszczę. Stawiam mu wymagania, on musi, jeśli chce się ze mną spotykać, przyjąć jakieś pewne zasady, poważnie traktować mnie.”*

– o. Józef Witko

Miłość jest wymagająca, jeżeli nie wymagam, to mam udział w grzechu drugiego.

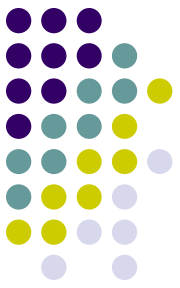
Jezus Chrystus powiedział –

*„Słyszeliście, że powiedziano: Będziesz miłował swego bliźniego,
a nieprzyjaciela swego będziesz nienawidził.*

*A Ja wam powiadam: Miłujcie waszych nieprzyjaciół i módlcie się
za tych, którzy was prześladują; tak będziecie synami Ojca
waszego, który jest w niebie; ponieważ*

***On sprawia, że słońce Jego wschodzi nad złymi i nad
dobrymi i On zsyła deszcz na sprawiedliwych
i niesprawiedliwych.***

(Mt 5, 43-45)

Zastosowanie KN w szkolnictwie w Brazylii

Z badań nad **400** Kręgami Naprawczymi prowadzonymi w dwóch miejskich okręgach szkolnych w Sao Paulo – jeden o bardzo niskim statusie materialnym i drugi o stosunkowo wysokim – wynika, że w efekcie zastosowania tej metody udało się **osiągnąć porozumienie w 93%** przypadków, a **w 95% były to ugody**, które zakończyły się sukcesem w ustalonym okresie lub z późniejszymi korektami tego terminu, uzgodnionymi przez zaangażowane strony.

FACYLITATOR / KOFACYLITATOR

- czuwa nad utrzymaniem procesu dialogowego używanego w Kręgu
- dba o komunikację bez przemocy, w szczególnych sytuacjach pomaga uczestnikom w artykułowaniu uczuć, potrzeb
- jest bezstronny wobec uczestników konfliktu, w uzasadnionych sytuacjach może wypowiadać się jako członek wspólnoty

KRĘGI NAPRAWCZE

USTALENIA WSTĘPNE

1. Celem Kręgu jest **zadośćuczynienie** sytuacji, poprzez **działania naprawcze**, do którego uczestnicy Kręgu dochodzą dzięki wymianie myśli, uczuć i potrzeb. Udział w Kręgu jest przejawem zgody na używanie procesu dialogowego Kręgów Naprawczych.

2. Udział każdego uczestnika w Kręgu jest **dobrowolny**. Jest on tu z własnej woli co oznacza, że może on nie przyjść na spotkanie Kręgu lub może również opuścić Krąg, bez konsekwencji dla siebie.

KRĘGI NAPRAWCZE

USTALENIA WSTĘPNE

3. Każdy z uczestników, niezależnie od wieku i roli społecznej ma w **taki sam status – wszyscy** w Kręgu **są równi**.
4. Uczestników obowiązuje zachowanie **tajemnicy** i **dyskrecji** wobec osobistych treści, jakie są przedstawiane, omawiane.
(ustalenie w Szkole Podstawowej Nr 273 i Parafii na Wrzecionie w Warszawie)

KRĘGI NAPRAWCZE

USTALENIA WSTĘPNE

5. Ujawniane przez uczestników sprawy, służą rozwiązywaniu problemu **w** Kręgu i nie chcemy, aby skutkowały udzielaniem kar lub nagród **poza** Kręgiem.

6. Facylitator **wspomaga** uczestników Kręgu w posługiwaniu się procesem dialogowym Kręgów Naprawczych.

7. Uczestnicy Kręgu **zapisują** dokonane **ustalenia**. Wypełniają również **ankietę ewaluacyjną**, której celem jest prowadzenie **dokumentacji** i określanie stopnia skuteczności metody.

KRĘGI NAPRAWCZE

1. KRAĞ OTWARCIA

- Ustalenie, sprecyzowanie, co się wydarzyło, określenie autora i odbiorcy czynu
- Odnalezienie znaczenia, jakie “czyn” ma dla osoby inicjującej proces Kręgów
- Przypomnienie procesu w Kręgu, sprawdzenie “kto jeszcze”, zgoda na dalsze uczestnictwo

2. KRAĞ

- Wzajemne zrozumienie
- Odpowiedzialność za siebie
- Ustalone działanie

KRĘGI NAPRAWCZE

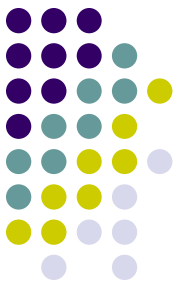

Proces dialogowy w Kręgu:

- Jedna osoba zwraca się do drugiej
- Osoba, która słuchała przedstawia, jak rozumiała to, co zostało powiedziane
- Osoba, która rozpoczynała dialog potwierdza zgodność ze swoimi intencjami lub wnosi poprawki

3. KRAĞ ZAMYKAJĄCY

- Sprawdzenie samopoczucia uczestników
- Świątowanie, zrozumienie i/lub szukanie dalszego działania

Cechy szczególne systemu KN

- obejmuje 3 strony konfliktu (autora, odbiorcę, członków wspólnoty)
- uczestnicy Kręgu są sobie równi
- udział w procesie jest dobrowolny
- celem Kręgu jest ustalenie rozwiązań zadośćuczynienie / odnowienie sytuacji dla wspólnoty
- posiadanie systemu KN powoduje że wspólnota posiada własny, prosty, jasno zdefiniowany, stale dostępny i dla każdego, sposób reakcji na konflikt, którego efektywność jest przewidywalna

W [Szkołe Podstawowej nr 273](#) w Warszawie zorganizowano 10 Kręgów Naprawczych: od czerwca 2010 do kwietnia 2011 roku

W [Parafii na Wrzecionie](#) w Warszawie zorganizowano 1 Krąg Naprawczy w listopadzie 2015 roku

Uczestniczyło w nich odpowiednio:

1. 3 osoby: dwóch uczniów, opiekunka (babcia) jednego z nich
2. 5 osób: 3 uczniów, uczennica, opiekunka (babcia) ucznia
3. 4 osoby: uczeń, matka, dwie nauczycielki
4. 3 osoby: matka, ojciec, nauczycielka

5. 7 osób: dwóch uczniów kl. III, trzy matki, dwie nauczycielki
6. 8 osób: trzy uczennice kl. V, pięć matek
7. 8 osób: dwie matki, babcia, kurator społ., pracownik socjalny, dwie nauczycielki, dyrektor
8. 4 osoby: dwie matki, kurator, wychowawczyni
9. 5 osób: dwóch uczniów, ich matki, wychowawczyni
10. 4 osoby: uczniowie
11. 3 osoby: matka i ojciec, znajoma

ANKIETA EWALUACYJNA

(dane z 9 Kręgów Naprawczych w szkole)

- **Udział w Kręgu pomógł w znalezieniu rozwiązań konfliktu:**

5,6; 5,2; 4,3; 6; 4; 3,4; 6; 3; - średnia **4,7**

- **Moje zadowolenie z wzięcia udziału w Kręgu:** 6; 5,2; 5,7; 5,6; 5,1; 3,6; 5,5; 4,6;
- średnia **5,2**

- **Ocena prowadzenia przez facylitatorów:**

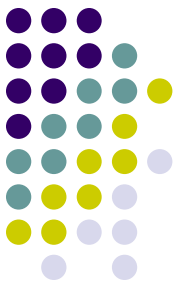
6; 5,4; 6; 5,3; 5,5; 4,3; 5,2; 5,4; - średnia **5,4**

ANKIETA EWALUACYJNA

(dane z Kręgu Naprawczego w Parafii na Wrzecionie)

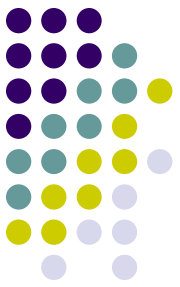
- *„Spotkanie, które odbyło się w Parafii na Wrzecionie pomogło rozwiązać niemiłą sytuację. Przebiegało w normalnej atmosferze, pewne sprawy zostały wyjaśnione, podjęte zostały kroki wspólnej pomocy.”*
- *„Myślę, że wyjaśniła się sytuacja, która była sporna. Jestem zadowolona ze spotkania.”*
- *„Moim zdaniem sytuacja została wyjaśniona. Jestem zadowolony z takiego przebiegu sytuacji, gdyż obyło się bez napięcia nerwowego. Spotkanie nie obciąża psychiki, nie wywołuje stresu, można powiedzieć, kto czego oczekuje i poznać, jaki jest punkt widzenia strony przeciwnej.”*

KRĘGI NAPRAWCZE

Jakie elementy uważasz za najbardziej przydatne:

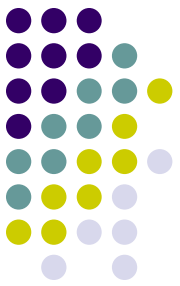
- spokojną rozmowę i załatwienie sprawy,
- możliwość powiedzenia sobie nawzajem, co się myśli i czuje,
- pojednanie jednej i drugiej strony,
- szczere ujawnienie swojego zdania,
- zrozumienie sytuacji,
- wyjaśnienie spraw, spokój, szacunek,
- rozmowa o swoich uczuciach,
- znalezienie wielu rozwiązań,
- możliwość powiedzenia sobie różnych trudnych rzeczy,
- uważam, że dziecko w miarę możliwości otwiera się,
- to, aby jedna osoba dobrze rozumiała drugą osobę,
- traktowanie uczestników na równi.

KRĘGI NAPRAWCZE

Co dał ci ten krąg naprawczy?

- pomógł problemach,
- zgodę, koleżeństwo, nadzieję, że będzie lepiej,
- nadzieję na nawiązanie współpracy,
- poznanie, co mam w sobie poprawić; w swojej pracy z dziećmi,
- wyjaśnienie konfliktu, pewność że sprawa zostanie załatwiona,
- zrozumienie, dlaczego kolega zaczął do silniejszego,
- zrozumienie drugiej osoby; dużo wiedzy,
- że będę mogła załatwiać sprawy inaczej, niż załatwiałam,
- zapoznanie się z punktem widzenia, stanowiskiem i oczekiwaniami innych osób,
- oczyszczenie sytuacji w moich oczach oraz nadzieję na poprawę, ciekawe obserwacje uczestników, refleksje,
- możliwość szczerego wypowiedzenia się; udział kilku zaangażowanych osób w rozwiązywaniu problemu.

KRĘGI NAPRAWCZE

Inne uwagi:

- Bardzo pomocna metoda, aby wydobyć z siebie motywację, nowe możliwości rozwiązań. Szersze spojrzenie na problem, dzięki temu, jak postrzegają go inni, czego potrzebują.
- Krąg Naprawczy powinien być kontynuowany w każdej szkole, czy to podstawówka, czy wyższa szkoła.
- Nowe narzędzie do pracy.

**Spotkania i konsultacje dotyczące
empatycznej komunikacji i kręgów naprawczych**
jako sposobów wiodących do porozumienia
i pojednania w trudnych, konfliktowych relacjach
międzyludzkich odbywają się
w Parafii Niepokalanego Poczęcia
Najświętszej Maryi Panny
na Wrzecionie w Warszawie ul. Przy Agorze 9
w **środy w godzinach 18.30 – 20.30** w centrum
Immaculata w domu parafialnym.

Facylitator – Mira Kępka

e-mail: kontakt.bk@wp.pl tel. 505 401 957

Życzę odwagi do podejmowania komunikacji naprawczej 😊 😊 😊 😊